

Fyrirspurningur til KNÚT WANG

Harra Knút Wang, blaðstjóri!

Eg fari at loyva mær at seta tær fyra spurningar, sum eiga at svara sera einfaldir hjá tær at svara uppá, tá tú í so langt áramál hevur verið blaðstjóri á Dagblaðnum og tí kennir alla mannagongdiná eins og politisku søgu og stevnu fólkalokksins.

1. OLL bardagarnir og tær fyrstu áriní aftaná heimsbardagan finnur tú neyvan Dagblað, har ikki tú og aðrir fólkalokksmenn — ofta ógvuliga harðliga — skriva um at kvetta við Danmark, um loysing og fullveldi, um at taka ræðið yvir egnum landi o. s. fr.

Hvussu har tú, at tit ikki tóku við loysingini í 1946, tá tað stóð tykkum í høði, og tit høvdu reinan meiráluta at gera tað?

2. Undan valinum í 1950 stóð at lesa í Dagblaðnum:

»Høvuðsmál okkara í føroyskum politikki er at reka sambandið úr øllum álitisessum her á landi.«

Tveir mánaðir seinri gekk fólka flokkurin saman við sambandinum og skipaði landstýri við sambandsmanninum Kr. Djurhuus sum lögmanni.

Hvussu fært tú hetta at rima við høvuðsmál fólkalokksins?

3. Tá ið heimstýrislógin var veruleiki í 1948, sögdu fólkalokksmenn, at hon í mesta lagi kom at halda í 5 mánaðir, og samá á setti fólkalokkurin fram upp

skot um at yvirtaka øll A-málini beinanvegin.

Hvussu her tað til, at tit í 1964, nú tit hava alt vald til tess samstarvarar í ti sokallaða sjálfstýrislandsstýrinum ikki hava yvirtikið eitt einasta av hesum málum, sum tit vóru so eldhugaðir at yvirtaka í 1948 (undantikin tær einstøku mál, sum yvirtikin eru í hesum millumbili)?

4. Í landstýrinum saman við sambandinum roknaði eingin við nakrari loysing ella fullveldi, men nú eru tit í landstýri saman við øllum teimum sokallaðu sjálfstýrisflokkinum og kunnu sostatt taka alt tað sjálfstýri, tykkum hugar.

Hvussu her tað til, at fólka flokkurin ikki hevur greitt eitt orð um loysing, fullveldi ella at taka ræðið yvir egnum landi, tá tit longu vóru so eldhugaðir at ætta gera hetta í 1940 og áriní framvið?

Ella hevur fólkalokkurin skifti stöðu?

Hetta eru alt mál, ið tú áður hevur skrivað nóg um og gjørt nóg burtur úr, sum tú sjálvir minnist.

Kanska tú gert mær tann beina at svara uppá spurningar.

Tú skalt fáa rúm í Sosialinum, um tú vilt!

Við hávinðing
Vilji Sørensen.

VIÐMERKINGAR

1200 KR. MINSTULØN

Flestu lønarstættir hava fingið lønarbata ella eru undir tillikum skipanum, ið geva lønarviðbót í mun til dýrtíðina; men hetta kann ikki sigast um fiskimenn, sum eru sáttmálatentir við prosentligari løn av avreiðingargrarnum, og hesin kann vera ógvuliga ymiskur eins og veiðurslitini vanliga eru tað.

Fiskimenn hava tó eina minstulønartýgð — 1000 kr. um mánaðin; men hetta gevur einans 12.000 kr. árliga fyri ein arbeiðsdag, ið er ein tríðing longri enn hjá nokrum øðrum lønarstætti, og harvið koma øll tær serskildu viðurskiftini, ið standast av, at arbeiðsstaðurin er á sjónum og langt burtur frá heiminum.

Undir seinasta landsstýri var minstulønin hækkað frá 650 kr. uppí 1000 kr., men henda skipan hevur longu so nógv ár á baki, at dýrtíðin kreivur eina aðra, um fiski menn lønarliga ikki skulu koma órimuliga langt í afturhond.

1200 kr. má nú verða minstamarkið, eitt rimuligt og rættvíst lønarkrav, ið tað er skylda samfelagsins at taka sær av.

TAKA RÆÐIÐ SJÁLVR

Mangur maður spyr: nær fer fólkalokkurin at taka ræðið yvir egnum landi? Síðan 1940 hava tær talað og skrivað um hetta.

Í 1945 skrivaði Dagblaðið m. a. um hesa landatøku:

»Sambands-samgongupolitikkurin hevur verið royndur, og fáur man bera honum væl. Latið okkum Føroyingar nú leggja á annan bógv, KVITTA við hetta útlendska einavaldið og TAKA RÆÐIÐ yvir Føroyum sjálvr. Hetta A-B-Cið mugu við veljarar stáva okkum iðgjøgnum og koma at duga tað, um væl skal vera í landinum.«

Tornemir mugu fólkalokksmenn vera, í 18 ár hava tær stavað A-B-Cið, men enn hava tær ikki lært tað, í dag hava tær alt tað vald, ið kreivt fyri at KVITTA við útlendska einavaldið og TAKA RÆÐIÐ sjálvr, men tær gretta ikki orð um alt hetta, ið var teimum so heilagt í 1945.

Var øll henda skiving bara bluff — ella hevur fólkalokkurin skifti stöku?

SO OSANNIR. Undan seinasta log tingvaldi skrivaði 14. sept. m.a.:

»so forða donsk handilshof: hitum føroyska vinnulivinum at selja og keypa, har vorurnar kunnu seljas; best og keypst biligast.«

VIÐM:

Hetta er beinleiðis ósatt, tí við heimsins bestu peningaskipan kunnu vit keypa og selja, hvar vit vilja.

Heril er tó at viðmerkja, at júst tjóðveldismenn vóru tær, sum

fyrstir í stórum máti lögdu okkara fiskasølu um, tá tær fóru at selja so gótu sum allan fisk Samvinnufelagsins til Esbjerg.

Her gingu tær á odda!

Brevkassin

Kann blaðið gera so væl at siga mær, hvørji pappirir ein er noyddur at hava í ordan til tess, at búsetast í USA.

Haldari av blaðnum.

SVAR: Tíverri kunnu vit ikki fáa greiðu á hesum, hjá nokrum almennum stovni í Føroyum og her er einki amerikanskt konsulat. Tað verður tí neyðugt, at venda sær beinleiðis til sendimannastovuna í Keypmannahavn.

SYKLING — SYKLING

BELGIA er tað land, sum liggur á

Japan byggir flest skip

Japan er framvegis tað landið í heiminum, sum byggir tær flestu skipini. Hetta verður sagt í einum yvirtil frá Lloyd í London, sum sigur frá kanningum, ið gjordar eru fyri tær 3 seinastu mánaðirnar. Yvirtilið er hetta (frá Sovjet eru eingi tol):

	tons
Japan	1.635.507
Bretland	1.443.702
Sovrik	863.065
Italia	796.126
Vesturtýskland	772.126
Frankariki	604.217
Noreg	489.575
USA	346.544
Pólland	335.777
Spania	335.351
Holland	333.620
Danmark	298.864

VANN 80.000 —

DOYÐI AV GLEÐI

Í New York stíppaði ein maður tveir dollars uppá ein hest — og vann. Hann royndi seg í alt fyra ferðir og vann 80.000 kr. Hetta var honum ómikið. Hann var so ovurglaður, at hann small niður og var deyður av hjartaslag.

Men harvið endaði søgan ikki ...

Ein vinnamaður var kvíður at taka »kuponina« frá hitum deyða og leyp av stað; men ov seint, politioð fekk hendur á honum, áðrenn hann fekk fatur á peninginum.

HVUSSU VIÐ TYGUM.

HARRA GENERALUR?

Í Washington ganga tær søgur, at Kennedy, forseti, skal hava skrivað de Gaulle, generali soljóðandi brev:

»Kæri de Gaulle, generalur. Ja, nú hevur Adenauer lagd frá sær, og sumoleiðis Macmillan; tí hesar reglur fyri at víta, hvussu tygum hava ta.«

BREVASKIFTI SVORIKIS

VIÐ ÚTHEIMIN

Posthagtel í Svøríki siga frá, at seinasta ár komu 54 miljonir brev til Svøríks, men svaruð báru við 45 milj. Størsti brev-kundin er Vesturtýskland, meðan danir skrivaðu 4,3 milj. brev til Svøríks, finnar 4,2 og norðmenn 4,1 milj.

Dagligastu brevskrivarar í heiminum eru amerikunir; Svøríki er nr. 5, Danmark nr. 7 og Noreg nr. 10.

odda í kappsykling, bæði við motorsykklum og vanligum sykklum, og hevur ikki færr enn tveir heimsmeistarar í lotuni; men tíverri eru tær óvinir og tosa ikki við hvønn annan.

Í Týsklandi fyrirteika tær ein 500 km langan sykklutúr á hvørjum ári fyri gamlar menn. Elsti lut-takarin í ár er 83 ára gamal. Hann hevur verið tús-syklistur, síðan hann var 14 ár.

TAÐ ER VERULEIKI

AT tjóðveldisflokkurin í fiski-marksmálinum onga stóðu hevur havt. Utleiðir mótgveis veljarunum hava tær eiðsvorið ikki at vilja tingast við nakran um fiski-marksmálið, men á tingi hava tær sett uppskot um »samráðingar við avvarandi stjórnarvold.«

LLOYDS SKIPALISTI Í LONDON SIGUR FRÁ:

RISAFRAGEIÐING UM HJÁLANDAMALIÐ

24-nátturnevnd Sameindu Tjóða til viðgerðar av hjálbandamálum hevur handað aðalfundinum eina frágreiðing, ið telur 900 blaðsíður. Aðalfundurin skal nú taka stóðu til tær mongu hjálbandamálini. Uppgáva nevndarinnar er at skunda undir at veita øllum hjálbandum sjálfstýri.

Aðalfundurin hevur longu viðgjørt mál, t. d. spansk Gambia eins og Aden og Gibraltar, sum bæði eru á hondum Bretlands.

GALVAO —

22 OG 24 ÁRA FONGSUL

Portugískiskki uppreisnarleiðarin Galvao var í -62 dómður til 22 ára fongsul fyri at hava stolið ferðamannaskipið »Santa Maria« í januar 1961.

Nú er hann dómður til 24 ára fongsul fyri at hava stolið eitt flogfar og tveit flogseðlar niður yvir Portugal; men fuglurin er flogin.

SPÝTTU ETIR

STEVENSON

Á ST-deginum slóðu og spýttu mótmælisfólk eftir Adlai Stevenson umboðsmanni USA's í Trygdarráðnum, tá hann talaði á opnum fundi.

Mótmælisfólkini kravdu, at USA skuldi siga seg burtur úr felagskapi Sameindu tjóða.

OV NÓGVAR

SOVITABLETTIR

Líksnið í London kom til tað orsak, at eisa dóttur Winston Churchill doyði, tí hon hevði etið ov nógvar sovitablettir.

DIANA CHURCHILL arbeiddi hjá einum stovni, sum hevði til endamáls at fyrirbyrgja sjálmorðum.

NYTT BIND av diplomatsøgu

USA's, veit at siga frá, at SS-leiðarin Heinrich Himler longu í 1943 fór at spæla dupultspæl mótgveis Hitler.

TØKK

Hjartaliga takki eg øllum tykkum mongu, í bygd og av bygd, sum hjálptu so væl uppá konu og børn míni og eg onnur avvarðandi, tá ið sorgarboðini um at Nornagestur neyvan var vændandi aftur bórast um landið. Eisini tók til tykkum sum á annan hátt luttóku.

Jógvan Sofus Ferjá,

Gjógv,

sum var við Nornagesti.

2802

SNAR-vaskað

centrifugerað og turkað

SNAR-vask

Bøgeta 14

Hvør hevur sína framtíð

at gleða seg til -
at stúra fyri -
at tryggja -

Snúgvíð
tygum til ein

HAFNIAMANN

Tryggingarsambandið
FØROYAR
Tórshavn, Tlf. 1090.

Umsjónarmaður:

JOHN SIVERTSEN

»KONGABRUNNI«
í húsum Niels L. Arge's

HAFNIA
FORSIKRING

Hann var longu tá farin at senda fríðartilboð til tær sameindu í bardaganum móti Hitler

HARUSKJÓTINGIN er byrjað. Menn hava kappast um haruhagar. Ikki eru øll av somu áskoðan um hesa skjóting, t. d. hann, ið segði:

— Eg dugi ikki at siggja nakran sport í haruskjóting. Kann vera at víta, hvussu nær ein kundi skotið eftir øðrum harumonnunum.

AITKIN BEAVERBROOK, kendtur bretscur blaðkongur sigur:

— Hja nógvum av teimum tilafturskomnu londunum er frækið eins og ein elektrisk barbermaskina í hondunum á einum barni.

FAKTORANNA ordan er líkagyltugur; tað eru eisini riddara-ordanir.